

Ostatni dzwonek dla klimatu

2022-06-08

W poniedziałek, 30 maja rozpoczęła się inicjatywa realizowana w ramach Małopolskiego Zielonego Tygodnia 2022. Tegoroczna edycja przebiega pod hasłem „Ostatni dzwonek dla klimatu”. W oczywisty sposób nawiązuje ono do szkół i młodzieży.

W związku z tegorocznym hasłem akcji może nasuwać się pytanie, czy krakowska młodzież zdałaby egzamin ze świadomości klimatycznej, czy może jej nawyki konsumenckie nadają się do poprawki? Odpowiedź na nie można znaleźć w raporcie „Nawyki konsumenckie mieszkańców Krakowa”. Sondaż przeprowadziła Fundacja Instytut Badań Rynkowych i Społecznych (IBRiS) w ramach zwycięskiego projektu młodzieżowego maratonu *Youth Krak Hack. W dobrym klimacie*. Badanie obejmowało takie zagadnienia jak: segregacja śmieci, marnowanie żywności, spożycie wody butelkowanej, codzienne nawyki gospodarstw domowych czy jedzenie mięsa. Jedną z ankietowanych grup była młodzież w wieku 15-24 lat i jak się okazuje, to właśnie świadomość najmłodszych z badanych w wielu przypadkach wypada zaledwie dostatecznie i z pewnością niektóre elementy wpisujące się w pro-klimatyczną postawę konsumencką wymagają zmiany lub utrwalenia.

Poniżej zamieszczono zbiór działań, które wpływają na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, a tym samym redukcję indywidualnego śladu węglowego*.

Według artykułu „Co to jest ślad węglowy i jak można go zmniejszać w życiu codziennym i uniwersyteckim?” dr. Michała Czepkiewicza z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu duży wpływ na redukcję emisji gazów cieplarnianych ma nasza dieta. Weganizm (dieta całkowicie roślinna) ogranicza ich emisję średnio o 0,9 tony CO₂e** rocznie. Przejście na dietę wegetariańską, czyli zawierającą również nabiał, obniża ją średnio o 0,5 t CO₂e/rok. Wybierając dietę zawierającą niewiele mięsa i ryb (np. śródziemnomorską) emisje maleją o ok. 0,6 t CO₂e/rok. Produkcja odzwierzęcej żywności odpowiada za 14,5% światowych emisji gazów cieplarnianych, dlatego ograniczenie spożycia mięsa i nabiału ma duże znaczenie. Średnio 0,5 t CO₂e/rok możemy oszczędzić pozyskując żywność z rolnictwa ekologicznego, ponieważ wykorzystuje ono nawozów azotowych. Zaopatrując się w żywność lokalną oszczędzamy średnio 0,4 t CO₂e/rok. Lokalnie, najczęściej znaczy sezonowo. Nie kupujemy truskawek w lutym, a zaoszczędzimy dodatkowe 0,2 tony CO₂e rocznie. Ograniczenie marnowania żywności pozwoli zaoszczędzić 0,3 tony CO₂e rocznie, więc róbmy mniejsze, przemyślane zakupy, a nadwyżkami dzielimy się z potrzebującymi np. w jadłodzielniach.

Oszczędzając energię elektryczną i ciepłą w domu i miejscu pracy możemy przyczynić się do łagodzenia negatywnych skutków zmian klimatu. Wszyscy wiemy, że trzeba wyłączać światło w pustych pomieszczeniach i korzystać z programów eko w urządzeniach AGD np. pralkach, zmywarkach. Nie wszyscy natomiast zdają sobie sprawę, że zmniejszenie jasności monitora ze 100% do 70% pozwala zaoszczędzić do 20% zużywanej energii. Aby ograniczyć jej zużycie można także dostosować ustawienie zasilania – zaprogramować komputer tak, aby przechodził w tryb uśpienia podczas przerwy. Laptopy potrzebują 15-60W podczas użytkowania i tylko 2-5W w trybie uśpienia. Nawet po wyłączeniu komputer nadal pobiera 0,5-2W, jeśli ładowarka nadal jest podłączona, dlatego tak ważne jest odłączanie urządzenia po naładowaniu.

Ogromne znaczenie i wpływ na emisję gazów cieplarnianych ma także to co kupujemy i w jakiej ilości. Często konsumujemy za dużo. Zamiast kupować sprzęt, którego użyjemy kilka razy lepiej go wypożyczyć od znajomego lub z wypożyczalni. Swój osobisty ślad węglowy redukujemy także korzystając z rzeczy najdłużej jak się da, nie wyrzucając ich, kiedy przestają być modne, dzieląc się nimi lub je wymieniając. Ubrania i przedmioty można kupować z drugiej ręki, w second handach lub dedykowanych portalach internetowych. Dzięki temu rzeczy zyskują drugie życie! W swoich codziennych wyborach warto stosować zasadę 3R (Reduce, Reuse, Recycle) czyli: użyj ponownie, oddaj do odzysku/recyklingu i ogranicz. Do listy tej można dodać jeszcze: naprawiaj, jeśli tylko się da, korzystając przy tym z usług lokalnych rzemieślników.

Aby zmniejszyć swój ślad węglowy najlepiej przemieszczać się pieszo, rowerem, hulajnogą lub transportem zbiorowym a w razie konieczności korzystać z samochodu z wypożyczalni. Aby zmniejszyć zużycie wody – można zamontować do kranu perlatory, wyłączać wodę podczas mycia zębów, golenia się i korzystać z prysznica zamiast kąpeli w wannie. Warto przy tym pamiętać, że 12-minutowy prysznic generuje taki sam ślad węglowy jak kąpiel. Dobrym pomysłem redukującym emisję jest zakładanie ogrodów warzywnych, które prowadzi do ograniczenia ilości kupowanych produktów w plastikowych opakowaniach.

Zainteresowanych zagadnieniami związanymi z ochroną klimatu zapraszamy do zapoznania się z poniższą ofertą zajęć organizowanych przez Doradców ds. klimatu i środowiska w ramach projektu LIFE-IP EKOMAŁOPOLSKA. Proponujemy udział w prelekcjach w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych dla młodzieży w wieku 14-18 lat nt. „Zmiany klimatu w pigułce”, w zajęciach informacyjno-edukacyjnych organizowanych w Centrum Edukacji Ekologicznej Symbioza przeprowadzanych do połowy czerwca lub w grze LARP Fortitude, która ma na celu nabycie umiejętności dyskusowania o zmianie klimatu oraz w zajęciach informacyjno-edukacyjnych organizowanych w Centrach Aktywności Seniora.

Więcej informacji o wydarzeniach organizowanych przez Doradców ds. klimatu i środowiska oraz Wydział Gospodarki Komunalnej i Klimatu można znaleźć na: [Kraków w dobrym klimacie](#), [Klimat](#) oraz [Projekt LIFE EKOMAŁOPOLSKA](#) oraz pod numerem telefonu 12 616 84 91.

* ślad węglowy to całkowita suma emisji gazów cieplarnianych wywołanych bezpośrednio lub pośrednio przez daną osobę, organizację, wydarzenie lub produkt.

** CO₂e to ekwiwalent dwutlenku węgla, który jest uniwersalną jednostką służącą do pomiaru emisji gazów cieplarnianych i odzwierciedla ich różny współczynnik globalnego ocieplenia.